

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

Jediný člověk,
kterému si troufáš věřit,

ti lže

★★★★★

thriller

NUALA ELLWOOD

CO
ZBYLO
Z MOJÍ
SESTRY

NUALA ELLWOOD

2018

Copyright © 2017 by Nuala Ellwood
Translation © 2018 by Michael Havlen

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu MY SISTER'S BONES,
vydaného nakladatelstvím Penguin Random House, Londýn 2017,
přeložil Michael Havlen
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redakce: Jiří Popiolek
Korektura: Karla Bedrlíková a Milena Nečadová
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Dušan Žárský
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v únoru 2018

ISBN: 978-80-7498-257-6

„Když mi tmavé chvíle němě
nesou sny a ležím tich,
zpět tak často nezvete mě,
tiché hlasy umrých.“

(Alfred Tennyson)

PROLOG

*Teď už je v bezpečí. Zbavená svých vnitřních démonů. Mís-
to jejího posledního odpočinku je tiché a pokojné, taková malá
vodní oáza. To by se jí líbilo, pomyslím si s pohledem upřeným
na výletní loď, která právě vplouvá do přístaviště. Pokládala
by to za příhodné.*

*Těžko uvěřit, že by po tak surové smrti mohla nalézt klid,
ale já doufám, že ho našla.*

Moje sestra. Moje krásná sestra.

*„Odpočívej v pokoji,“ zašeptám. A s hlubokým povzdechem
vysypu její popel do vody. Tohle je snad konec.*

*Vzduchem se nesou vzrušené hlasy turistů, kteří nastupují
na palubu lodi, zatímco my tam stojíme jako tři zlomené duše
a dáváme jí poslední sbohem. Dívám se, jak odchází, a přitom
mě napadne myšlenka, která mě pronásleduje už od její smrti.*

Jak je možné, že z nás dvou jsem přežila právě já?

ČÁST PRVNÍ

Policejní stanice Herne Bay
Neděle 19. dubna 2015
10.30

„Mám vám tu otázku zopakovat?“

Doktorka na mě mluví, ale já ji přes hlasy skoro neslyším.

„Kate?“ Doktorka si nervózně poposedne.

„Promiňte, můžete mi to zopakovat?“ Snažím se soustředit.

„Nemám zavřít okno? Venku je dost hlučno.“

Začne vstávat, ale já ji zvednutím ruky zastavím. Cukne sebou a mě napadne, že si moje gesto možná mylně vyložila jako agresi.

„Ne,“ odpovím, zatímco se znovu nejistě posadí. „To není potřeba. Jen jsem měla pocit, že slyším... ale nic. O nic nejde.“

O těch hlasech jí říct nesmím.

Přikývne a pousměje se. Tohle je pro ni známé území. Sluchové halucinace, hlasy v hlavě. Jako pro klinickou psycholožku to pro ni bude lahůdka. Bere do ruky zápisník a namíří pero na novou stránku.

„Dobře,“ zamumlá. Od stříbrného pera, které začíná klouzat po papíru, se odrážejí paprsky ranního slunce. „Ty

NUALA ELLWOOD

věci, které slyšíte... Můžete mi je, prosím, popsat? Jsou to nějaké konkrétní hlasy?“

„Nevím, o čem mluvíte,“ odpovím.

„Máte potíže je rozpoznat?“

„Poslyšte, je mi jasné, o co se snažíte,“ odseknu. „Ale to se vám nepovede, protože nejsem to, co si o mně myslíte.“

„Co si o vás myslím?“

„Že jsem bláznivá ženská, která slyší hlasy, vidí neexistující věci a podléhá bludům. Myslíte si, že všechno je to jen v mojí hlavě.“

Ale jak mluvím, znovu je zaslechnu. Sílí a zase slábnou jako špatně naladěná rozhlasová stanice. Shawová něco povídá, ale já ji přes výkřiky neslyším. Nářek staré ženy, mladý otec utíkající ulicemi s potrhaným tělem své holčičky v náručí. Moji věrní průvodci, kteří se ke mně vracejí vždycky, když jsem ve stresu.

Nemůžu si pomoci. Dám si ruce přes uši a pevně je tam držím. Hlasy se po chvíli rozplynou do tichého šumění, asi takového, jako když si přiložíte k uchu mušli. Vidím svoji matku, jak ke mně tiskne tvář. *Poslouchej, broučku. Slyšíš to? To s tebou mluví oceán.* A já jsem jí věřila. Věřila jsem, že se v té lastuře ukrývá moře, i když jsem ve skutečnosti slyšela jen vzduch odrážející se od zakřivené dutiny. Věřila jsem jí, protože jsem to potřebovala. Byla to moje matka a ta nikdy nelhala.

„Kate?“

Vidím, že Shawová pohybuje rty. Oslovuje mě. Chvilí na ni zírám a ona zase na mě. Má tmavě zelené oči, které barvou připomínají zimní moře. To moře je čím dál bouřlivější, vlny narážejí do útesů.

„Kate, prosím.“ Shawová začíná vstávat. Asi chce přivolat pomoc.

Přinutím se odtrhnout ruce od uší a sepnu je před sebou. Náramek z olivínu, který mi dal Chris k osmému výročí seznámení, se mi sesune po ruce a zastaví se u zápěstí. Přejeďu po něm prstem a hladím kamínky, jako by měly kouzelnou moc. *Přej si něco, říkám si v duchu. Vzpomínám na večer, kdy mi Chris ten náramek věnoval. Byli jsme v Benátkách. Právě tam probíhal karneval, a jak jsme se proplétali mlžnými ulicemi a obdivovali důmyslné kostýmy lidí v průvodu, strčil mi něco do kapsy. „Na dalších osm roků,“ zašeptal, když jsem si připnula náramek na zápěstí. Zavírám oči. *Prosím, ať se mi vrátí.**

„Jak se vám v poslední době spí?“ ptá se doktorka Shawová. „Nemáte zlé sny?“

Zavrtím hlavou a snažím se soustředit, ale dokážu myslet jen na Chrise a na náš výlet do Benátek. Ve vzduchu je cítit voda z benátských kanálů.

„Je moc hezký,“ říká Shawová a ukazuje na náramek.

„Olivín prý zahání noční můry,“ zašeptám.

„A pomáhá to?“

Dál třu kamínky ukazováčkem a palcem. Je to zvláště uklidňující.

„Ptám se, jestli ten kámen pomáhá.“

Ona s tím nepřestane. Usrknu si vody z plastového kelímku, který mi dali před hodinou. Je vlažná a má chemickou příchut', ale pořád lepší než zápach kanálů.

„Tu a tam se mi něco ošklivého zdá,“ odpovím, když si otřu ústa hřbetem ruky. „Komu by se nezдалo? Poslední týdny pro mě byly strašně náročné.“

Zatímco si Shawová dělá zápisky, zadívám se na své nohy a na vteřinu spatřím kusy lidských těl rozházené v hlíně jako nějaká strašlivá puzzle skládačka. Ptala se mě na noční můry, ale kde mám začít? Mám jí říct, jak jsem stála v mělkých hrobech, bořila se nohama do země a cítila na prstech tělní tekutiny obětí? Nebo snad o těch nekonečných černých nocích, kdy jsem se probouzela hrůzou a žadonila o zvuk lidského hlasu, o jakýkoli zvuk, abych už nemusela poslouchat to nesnesitelné mrtvolné ticho? Ne, protože když to udělám, jen tím potvrdím její podezření. Musím zůstat soustředěná a udržovat si před ní náskok, jinak bude po všem. A tak dál hladím olivín a modlím se, aby mě ochránil. Shawová přestane psát a vzhledne.

„A řekla byste, že se ty zlé sny po vašem návratu do Herne Bay zhoršily?“

Položím kelímek na stůl a narovnáám záda. Nesmím se nechat rozptylovat. Musím být bdělá a ostražitá. Každé slovo, které tady řeknu, může být použito proti mně.

„Nezhoršily se,“ odpovím pokud možno vyrovnaným tónem. „Jsou jen reálnější.“

2

Neděle 12. dubna 2015

O týden dříve

Když vystoupím z vlaku na opuštěné nástupiště, bezděčně se zachvěju. Tváře mi zlostně bičuje mořský vzduch. Hodím si na záda svůj velký batoh a vykročím k východu. Nádražní hodiny ukazují 11.59. Procházím spalujícím tichem a cítím se nesvá. Dělam dobře? Zastavím se a uvažuju, že bych znovu nastoupila do vlaku, ale motor se už zastavil a nádražák ve svítivé vestičce otvírá dveře uklízečkám. Tohle je poslední zastávka. Konečná.

Přitáhnu si tenkou bundu ke krku a v duchu se proklínám, že jsem nechala teplý kabát sbalený na dně batohu. Zapomněla jsem, jaké bývá v Herne Bay večer chladno, dokonce i v dubnu. Matka říkávala, že zima zalézá do kostí.

Vykročím ke schodišti vedoucímu ven z nádraží a rozhlížím se po nějakých známkách života, žádné však nevidím. Jsem tady úplně sama. Doufám, že dostal můj vzkaz. Během let jsem se už ocitla v řadě děsivých situací, ale ze žádné jsem neměla tak nepříjemný pocit jako právě teď. Herne Bay. Místo, kde se brzy stmívá a život je předvídatelný jako mořský příliv a odliv. Přežít příštích několik dní nebude lehké. Budu na to muset vynaložit všechny síly, které mi ještě zbyly.

NUALA ELLWOOD

Když vstoupím do spoře osvětlené nádražní haly, v kapse mi zavibruje telefon. Zastavím se u červeně zářícího prodejního automatu a zvednu to.

„Ahoj. To je super. Hned tam jsem.“

Když vyjdu z nádražní budovy, z nebe se začíná snášet lehký déšť. Všimnu si stříbrného auta zaparkovaného na prázdném stanovišti taxíků a mávnu na muže sedícího na místě řidiče. Vykročím k vozu a cítím, jak se mi popruh těžkého batohu zařezává do klíční kosti. Švagr mi taky zamává, ale neusmívá se. Ví, že můj příjezd do Herne Bay nevěstí nic dobrého. Přesto jsem mu vděčná, že mě přijel vyzvednout. Je to jediný člen rodiny, který se mnou ještě mluví.

„Ahoj, Paule,“ vydechnu, když otevřu dveře. „Díky, že jsi pro mě v tuhle hodinu přijel, opravdu si toho cením.“

„V pohodě,“ odvěti. „Hoď bāgl na zadní sedadlo. Je tam víc místa.“

Sama bych si taky nejradši sedla dozadu a představovala si, že jsem v nějakém anonymním londýnském taxíku a jedu domů, kde mě čeká vlastní postel. Z nádraží to k matčinu domu naštěstí není daleko, pomyslím si, když složím batoh na zadní sedačku a posadím se dopředu. Zacvaknu bezpečnostní pás, opřu se a zavřu oči. Jsem doma, ať to znamená cokoliv.

„Určitě chceš zavézt k matce?“ zeptá se Paul, když vyjíždíme z parkoviště. „Jestli chceš, klidně můžeš bydlet celý týden u nás, místa máme dost.“

„Díky, Paule,“ odpovím, zatímco za oknem ubíhají známé orientační body. „Ale opravdu vás nechci obtěžovat.“

„Jaképak obtěžování? Budeme jediné rádi.“

„Ale no tak,“ povídám mu. „Pochybuju, že by z toho měla

Sally radost. Umím si živě představit její výraz, kdybych se najednou objevila ve dveřích.“

„Na tom možná něco bude,“ připustí. „A co hotel? Na nábreží před nedávnem otevřeli nový. Je hezký a luxusní, určitě by se ti tam líbilo.“

„Mámin dům mi vážně stačí,“ stojím si pevně za svým. „Stejně jsem tady jen na pár dní a po tom všem, co se stalo, bude jen dobře, když tam chvíli pobudu. Potřebuju to všechno vstřebat.“

„Dobře,“ souhlasí. „Ale kdyby sis to rozmyslela, moje nabídka pořád platí.“

„Díky, Paule.“

Po zbytek cesty mlčí, zatímco já se dívám ven do ulic, jejichž jména se mi míhají před očima a rozpíjejí se jako inkoust ve vodě. Zakručí mi v břiše a náhle pocítím závrať. To se mi stává vždycky, když se sem vrátím. Jako bych snad na to místo byla alergická.

„Nebude ti vadit, když otevřu okno?“ zeptám se Paula a modlím se, abych mu nepozvracela krásně naleštěnou palubní desku.

„Jen si posluž,“ ukáže na knoflík vedle kličky.

„Už je to lepší,“ vzdychnu. Tvář mi ovane příjemně studený vzduch, jen kdyby tak pronikavě nepáchl rybinou.

Strčím si ruku do kapsy a přejeďu prsty po uklidňujícím hladkém povrchu svého pera pro štěstí. To nádherné stříbrné plnicí pero, na kterém je vyryté moje jméno, jsem dostala od Chrise k našemu prvnímu výročí. Bylo se mnou všude – v Sýrii, Afghánistánu i v Iráku. Když se ho dotknu, tak vím, že jsem v bezpečí.

„Je tady božský klid,“ špitnu a nechám pero perem, zatímco se vůz šine do kopce směrem ke Smythleyově ulici.

NUALA ELLWOOD

Úplně jsem zapomněla, že každý večer příkrývá město tíživá deka ticha. Dívám se ven a představuju si obyvatele Smythleyovy ulice zachumlané v postelích jako postavy z povídek Edgara Allana Poea, které jsem v dětství hltala, ztracené v jejich „drobných střípcích smrti“. Nechce se věřit, že tenhle tichý svět byl kdysi mým domovem.

„A jsme tady,“ prohlásí Paul a zastaví.

Jeho hlas mě vyleká, až nadskočím, a zvednu hlavu k domu, před kterým jsme zaparkovali. Číslo 46: opuštěný domek z třicátých let se šedivou omítkou, která kdysi dávno bývala sněhobilá. Dodnes si pamatuju telefonní číslo – 654345 – i svoje dětské zaklínadlo: *Jmenuju se Kačenka Rafterová a bydlím ve Smythleyově ulici číslo 46 s maminkou, tátnkem a sestřičkou Sally*. Do očí mi vyhrknou slzy, ale v duchu si řeknu, že první krok je vždycky nejtěžší, a mrkáním je zaženu.

Když otevřu dveře a vstoupím na chodník, stáhnou se mi plíce, jako by se o mě pokoušel záchvat kašle, a musím se přidržet kapoty auta, abych se vzpamatovala.

Týden uteče jak voda, uklidňuju se. Prostě jen chvíli pobudu na mořském vzduchu, podepíšu pár máminých papírů a pak zase zpátky do práce. Zpátky do normálního života.

„Jsi v pohodě?“

Paul stojí za mnou. Sundá mi batoh z ramene a vede mě k domu.

„To nic není, Paule, jen jsem trošku utahaná.“

„Fakt tě nepřesvědčím, aby ses ubytovala v hotelu?“

„Ne,“ odpovím, když kráčíme po příjezdové cestě. „Jen se v noci potřebuju pořádně vyspat, to je celé.“

„Tady se stoprocentně vyspíš, o tom nepochybuju,“ prohodí vesele. „Je tady krásný klid. Celý život jezdíš z jedné špi-

navé díry do druhé. Nechápu, jak to zvládáš. Mě by to zabilo.“

Smutně se usměju. To je všechno, co většinu lidí zajímá – mít klidný spánek. Představím si Paula v Homsu nebo v Aleppu, jak si spokojeně chrápe, zatímco lidi všude kolem něj bojují o holý život.

Zastavím se před domem a upřu pohled na dveře. Pořád mi připadá neuvěřitelné, že za nimi není moje matka obklopená vůní pečeného masa. Matka byla ztělesněním toho domu. Jiný svět ani neznala.

„Tak já půjdu,“ vytrhne mě Paul ze zamyšlení. „Tady jsou klíče. Ten patentní je od hlavních dveří a ten druhý od zadních. Kdyby ti byla zima, termostat je v kuchyni nad konvicí. Ráno se tady zastavím, jestli něco nepotřebuješ.“

„Díky,“ odpovím, vezmu si klíče a přejeďu palcem po ostřích kovových vroubcích. „A pozdravuj Sally, jo?“

Když uslyší její jméno, škubne sebou.

„Pořád je to moje sestra,“ dodám. „Přes to všechno.“

„Já vím,“ on na to. „A v hloubi duše si to uvědomuje i ona.“

„To doufám,“ řeknu a zachvěju se zimou.

„Radši běž dovnitř,“ zavelí Paul a poklepe mě po paži. „Tady mrzne.“

Vyprovodím ho po štěrkové příjezdové cestě a dívám se, jak jeho auto mizí ve stinných záhybech zátoky. Odkládám chvíli, kdy vstoupím dovnitř. Jakmile otevřu dveře, všechno se stane skutečností. Matčina smrt bude stvrzena. Bolí to tak moc, že to snad ani nedokážu. Ale musím to udělat, jinak se nikdy nepohnu z místa, říkám si v duchu, a zdráhavě kráčím zpátky. Když se přiblížím k domu, uvidím v okně nahoře

NUALA ELLWOOD

u sousedů světlo a zastavím se. Je to uklidňující pohled, známka života uprostřed temnoty a smrti. Když vložím klíč do zámku a otevřu dveře, cítím proto malou úlevu.

Uvnitř se snažím nahmatat vypínač, a jak přejiždím dlaněmi po hladkých dřevotřískových stěnách, zakopnu o svůj batoh. Konečně rozsvítím a přízemí zalije ponurá mdlá záře, ze které se mi sevře žaludek. Úplně jsem zapomněla, že matka jasné světlo vždycky nesnášela. Světlu se nedá věřit. Odhaluje toho příliš. A tak matka po celém domě nainstalovala slabé žárovky a uchýlila se do stínů.

Vyкроčím chodbou s myšlenkou na to, že jsem prvních osmnáct let svého života strávila skoro v úplné tmě, a děsím se, co by se mohlo ukrývat v rozích. Jdu od pokoje k pokoji, rozsvécím a všude neochotně ožívají mdlé žárovky vydávající neudrživé světlo. Píchá mě z toho u srdce.

Zastavím se v kuchyni. Vypadá jinak. Paul se Sally zřejmě začali připravovat dům k prodeji. Temně rudé stěny z mého dětství jsou vymalované módním odstínem magnolie a lino nahradil nevýrazný béžový koberec. Ale celkově to není špatné, řeknu si a vstoupím dovnitř. Je to sice trochu nuda, ale béžová je pro mě teď pravé. Díky její nezáživnosti se alespoň nepropadnu do černé díry vzpomínek.

Zamířím do spíže a vidím, že Paul před mým příjezdem doplnil zásoby. Jsou tady nová balení kávy a čaje, čerstvý bochník bílého chleba, plechovky s polévkou i pečenými fazolemi. Otevřu ledničku a přivítá mě plnotučné mléko, máslo, vajíčka a uzená slanina: věci, které jsem už léta nejedla. Ráno za ně ale budu vděčná.

Všimnu si, že mi tu nechal i pár láhví bílého vína. Jednu vytáhnu a naliju si velkou sklenici. Víím, že bych neměla.

Až do událostí posledních několika měsíců jsem se alkoholu skoro nedotkla. Zařekla jsem se, že nikdy neskončím jako můj otec a Sally. Ale od Aleppa je pití asi jedinou věcí, která dokáže uklidnit moje pocuchané nervy.

Pití a léky na spaní.

Poklepu se po kapse a vytáhnu krabičku prášků. Zapiju dva zbytkem vína a vykročím do patra. Modlím se, aby rychle zabraly.

Když ale dojdu nahoru, zarazím se a sevře se mi hrdlo. Chvilí tam stojím a dívám se na zavřené dveře matčiny ložnice. Pořád tam je. Stará prasklina ve tvaru chodidla v dřevěné desce. Zjišťuju, že se třesu. Jako by někdo mávl kouzelným proutkem a já se vrátila o třicet let zpátky. Proč ty dveře probiha nenechala opravit?

Nutím se nevstoupit dovnitř a počkat do rána, až na to můj mozek bude připravený, ale není mi to nic platné, moje ruka už bere za kliku. Ostře se nadechnu. Celý dům je prosycený otcovou zlostí. Mám pocit, že na mě každou chvíli odněkud vybafne, co tady sakra čmouchám. Ale když vkročím do šera, všude panuje naprostý klid.

Nic se tady nezměnilo. Nevěřicně stojím a zírám na sbírku zaprášeného nábytku. Stejný mahagonový prádelník, stejné těžké sametové závěsy, stejné příšerné hnědé tapety s květinovým vzorem. Vidím matčinu hlavu narážející zas a znova do stěny, jak ji otec drží za vlasy a mlatí s ní o žluté pampelišky. Pokoj páchne vlhkou látkou a levným osvěžovačem vzduchu. Paul se zřejmě ze všech sil snažil dát to tady do pucu, ale matčinu krev z pokoje úplně odstranit nedokázal. Viditelné stopy jsou sice pryč, ale pořád to cítím ve vzduchu: zkyslý pach strachu.

Vyjdu ven a zavřu dveře. Předě mnou se zlověstně rýsuje obrázek božského srdce v rámečku. Vousatý Ježíš ke mně natahuje ruku a v hrudníku mu pulzuje planoucí srdce. Ten výjev jsem jako dítě z celé duše nenáviděla, nemohla jsem se na něj ani podívat. Byl pro mě symbolem všeho špatného v naší rodině: slepá víra tváří v tvář násilí a utrpení, podrobení se vyššímu dobru. „Hospodin se za nás modlí,“ přečtu nahlas nápis na vybledlém obrázku. Pod ta slova matka modrým pavoučím písmem připsala jména svých dětí – dvou živých a jednoho zesnulého –, manžela a nakonec svoje, jako vřdycky až na posledním místě.

„Co dobrého jsi pro nás kdy udělal?“ vykřiknu a můj hlas se rozláhá prázdným domem.

Zlostně hledím na svatého muže v rámečku. Co je to za Boha, že vezme život dítěti? Znovu si přečtu jméno svého malého bratříčka a napadne mě, jak mu asi muselo být, když se topil, lapal po dechu, zoufale se zmítal ve vodě a volal svoji matku, která mu však na pomoc nepřišla. Pomyslím na jiné dítě, s nímž to špatně dopadlo, a zavřu oči, abych zahнала zlé představy. Dost, pokárám se a rázným pohybem otočím obraz lícem ke stěně.

Když otevřu dveře do bývalého Sallyina pokoje, už mě začíná přemáhat spánek. Někdo – nejspíš Paul – ustlal a dal na postel čerstvě vyprané povlečení, na prádelníku leží úhledně složená nadýchaná osuška. Myšlenka na dlouhou koupel ve vaně plné teplé vody je lákavá, ale vím, že by to se silnými uspávacími prášky v krvi nebyl dobrý nápad. Sprcha by mi ale neuškodila.

Vezmu si osušku a zamířím do koupelny. Když tam rozsvítím, naskytne se mi tak děsivý pohled, že bezděčně zkrou-

tím palce u nohou: vidím se celá ve velkém zrcadle. Vypadám na svých devětatřicet let, možná i na trochu víc. Mám vrásčitéj odulý obličej a hlavu mi zdobí neforemná změť prošedivělých vlasů. Když pustím sprchu, v duchu si připomenu, že se okamžitě po návratu do Londýna musím objednat k Antonovi na stříhání, barvu a melír.

Voda mě pálí na kůži, a jak si tak drhnu obličej, musím se pousmát. Uvědomím si, jak bezvýznamné je dělat si v téhle situaci starosti o svůj vzhled. Co je pár šedivých vlasů proti hrůzám posledních několika týdnů? Zhroutil se mi život, a já přitom myslím jen na to, jak půjdu ke kadeřníkovi.

Ale pak si vzpomenu na svoji báječnou přítelkyni Bridget Hennesseyovou, jednu z nejodvážnějších novinářek, jakou jsem kdy poznala, a ženu, která mě toho v začátcích hodně naučila. Když jsme se poprvé setkaly, právě se vrátila z Balkánu, kde psala reportáže o válce v Kosovu a vzbouřenci jí vyhrožovali popravou. Deset dní jí drželi jako rukojmí s pytlem přes hlavu, zatímco se ze sousední místnosti ozývala střelba. Řekli jí, že zabili jejího řidiče i kameramana a další na řadě je ona. Psychické mučení, které musela snášet, by většinu z nás dohnalo k šílenství, ale ona se nezhroutila a uchovala si zdravý rozum až do propuštění. Vzpomínám si, že jsem ji pak v redakci sledovala, jak ťuká dokonale pěstěnými nehty do klávesnice a klidně sepisuje zprávu o tom, co se jí stalo. Seděla jsem tam s rozčuchanými vlasy a divila se, že jí i po všech prožitých hrůzách stojí za to chodit na manikúru.

„Ale milá Kate, v tom je právě ten vtip,“ řekla, když jsem se jí na to později zeptala. „Normální život se nemůže zastavit – nesmí se zastavit, jinak by ti parchanti vyhráli.“

Vyjdu ze sprchy a zabalím se do velké bílé osušky. Po těle se mi rozlévá teplo, a tak zavřu oči a zasním se, že jsem

NUALA ELLWOOD

v našem oblíbeném hotýlku v Benátkách a Chris na mě čeká v ložnici. Když vykročím chodbou, cítím na sobě jeho drsnou a teplou kůži: jeho prsty si hledají cestu do mého lůna a jeho rty chutnají po svařeném víně. Ale ložnice je prázdná a studená, a když vklouznu pod příkrývkou z dutého vlákna a zavřu oči, krásné představy se rozplynou.

O chvíli později se ocitám v krámku plném prachu. Víří místností a proniká do dutin a prasklin jako jedovatý plyn. Udělám krok, a prach zhoustne natolik, že nic nevidím. Ústa mám vyschlá strachem, ale musím pokračovat dál.

Tenhle obchod kdysi býval plný zákazníků a života. Jeho regály lemovaly řady cestovních průvodců i cigaret z černého trhu a uličkami pobíhal malý klouček, který všem okolo vyprávěl historiky. Teď však kráčíme mezi haldami sutin a všude kolem panuje ticho.

Země pod mýma nohama je najednou nějaká jiná, vlhká a kluzká, a když se podívám dolů, uvědomím si, že mám na botách temně rudé skvrny. Už nekráčím rumišťem, ale brodím se hustou lepkavou krví.

Slyším cvaknutí fotoaparátu a v příští chvíli místnost ozáří blesk, který mě oslní, takže zakopnu a padnu do té tekutiny po hlavě. Když vzhlednu, spatřím hromadu navršených kamenů, jakousi mohylu uprostřed oceánu krve, a začnu se k ní plazit, protože cítím, co se pod ní ukrývá. Cítím pod rukama jeho tep, a tak začnu hrabat. Rozhrnuju suť a zarývám do ní nehty jako nějaké divoké zvíře. Kameny jsou potřísněné karmínovými skvrnami a já si uvědomím, že jsou od mých krvácejících prstů, i když žádnou bolest necítím. A pak ho uvidím. Leží na zádech, oči má otevřené dokořán a zvedá ruce do vzduchu. Dítě hledající matčinu náruč.

Skloním se pro něj a přitom se mu snažím nedívat do tváře. Z fotoaparátu za mnou se znovu zableskne a blesk chlapce ozáří ostře bílým jasem. Přestaň, křiknu na chlapa s foťákem, tohle fotit nemůžeš, a zatímco se můj hlas odráží od rozbořených stěn, země se otřese. Kluk se na mě prosebně podívá a já se ho snažím vzít za ruku, ale vyklouzne mi z prstů. Změní se v prach a já sleduju, jak se vrací do země. Úplně na konci však zavolá.

„Pomoz mi!“

Je to poslední věc, kterou uslyším, než mě záblesky foťáku úplně oslepí a s divokým mrkáním se probudím.

Ležím schoulená na podlaze, drásám nehty koberec, a i když vím, že jsem v bezpečí, že to byl jen další zlý sen, v ústech pořád cítím chuť prachu. Zvednu se ze země a uvidím, že pokoj je zalitý studenou modravou září. Byla jsem tak unavená, že jsem zapomněla zatáhnout závěsy.

Vykročím k oknu. Nebe je jasné a bez jediného mráčku. Jaký rozdíl oproti obloze plné smogu, kterou vídám každý večer v Londýně. Chvilí jen tak stojím, dívám se na měsíc a na třpytivé hvězdy a myslím na Sýrii. Tam tma přicházela rychle. Jako gilotina, říkával Chris. A cítím, že se odpoutávám. Případá mi, jako by to všechno – Sýrie, Londýn, Chris – patřilo do nějakého jiného života a *tenhle* život na břehu moře je jediný, který existuje. Už nejsem neohrožená novinářka, ale vyděšená holka, co se znovu krčí za záclonou a děsí se nočních můr, které ji přepadají, když zavře oči.

3

Policejní stanice Herne Bay 10 hodin po zadržení

„Možná bychom se měly vrátit trochu zpátky,“ nadhodí doktorka Shawová, „k vašemu příjezdu do Herne Bay.“ Podívá se do papíru, který má před sebou. „Pokud mám správné informace, celkem dlouho jste tady nebyla. Co vás přimělo k návratu?“

Sedím a sleduju, jak Shawová překříží a zase rozplete nohy, usrkne si čaje z polystyrenového kelímku, otře si ústa a položí pohárek na podlahu vedle sebe. Velké oválné hodiny visící na zdi za její hlavou rytmicky tikají. Sedíme a mlčíme: jedna přemýšlí nad otázkou, druhá očekává odpověď. Odpověď, kterou ona už nepochybně zná.

Za pár měsíců mi bude čtyřicet a jak tady sedím v téhle místnůstce osvětlené zářivkami, náhle spatřím dort s krémovou náplní a citronovou polevou. Vidím matku, jak poletuje kuchyňkou a rozbíjí vajíčka do mísy, která je velká jako její hlava. A vidím i samu sebe ve věku čtyř let: sedím na okraji kuchyňské desky a pozoruju každý její pohyb. „Chci dort v barvě sluníčka,“ řekla jsem jí. A matka mi plní přání, protože po tom všem, co jsme si spolu vytrpěly, mě nemůže zklamat. Jestli chci sluníčkový dort, postará se, abych ho dostala.

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

Slyším, jak si Shawová odkašle, a zvednu oči. Matčina tvář se rázem rozplyne ve stěně obložené dřevotřískou.

„Potřebovala jsem se trochu nadýchat mořského vzduchu,“ odpovím.

Shawová se předkloní a vytáhne z kabelky kartonové desky.

„Mluvili jsme s Paulem Cheverellem.“ Vezme ze spisu jakýsi papír. „Je to váš švagr, že?“

Přikývnu. Sevře se mi hrudí. Co jim Paul napovídal?

„Řekl nám, že jste se vrátila kvůli úmrtí v rodině,“ čte si v poznámkách. „Myslím, že šlo o vaši matku.“

„Ano.“

Zírám na stěnu za Shawovou a zoufale se snažím dostat z hlavy obraz matčina hrobu, ale nic jiného teď nevidím.

„Byly jste si s matkou blízké?“

Podívám se na Shawovou a pomyslím si, že čím dřív na tu otázku odpovím, tím dřív se odsud dostanu. Budu dělat, že jsem v práci a sedím v zasedací místnosti, ne v policejní cele, a bavíme se o někom jiném: o nějaké abstraktní matce, která nepeče dorty, neříká své dceři „broučku“ a nebrečí u básniček Elizabeth Barrettové-Browningové. Když si představím tuhle jinou osobu, a ne svoji opravdovou matku, tak to snad zvládnou.

„Ano, byly,“ odpovím s úsměvem. *Na nepřístupné lidi se usmívej, zkus si je získat.*

„Navštěvovala jste ji často?“

„Ne tak často, jak bych ráda.“

„Proč?“

„Víte, bývám často pracovně na delší dobu v zahraničí, a když tady náhodou jsem, tak jsem zase v jednom kole.“

NUALA ELLWOOD

Vím, jak nepřesvědčivě to musí znít, ale nemůžu Shawové říct, že to pro mě bylo strašně těžké. Nedokázala jsem se vyrovnat s představou, že uvidím, jak moje krásná matka přichází o rozum a je zavřená někde v ústavu.

„Trpěla stařeckou demencí?“

„Ano.“

Snažím se držet obrazu abstraktní mateřské postavy, ten se však tříští a já spatřím mámu, jak se sklání nad kuchyňským stolem plným papírků a snaží se zjistit, kam si napsala telefonní číslo její tety. Ty kousky papíru představovaly její paměť, její záchranné lano, jenže pak je poztrácela a byla ještě popletenější. Jednou jsem jí poslala diktafon a dodnes si vzpomínám, jak seděla na gauči, nechápatě na přístroj zírала a snažila se vyznat v knoflících. Neměla ponětí, co si s ním počít.

„Jak dlouho byla v ústavu?“

„Moc dlouho ne,“ odpovím. „Jen několik měsíců.“

„Její stav se musel rychle zhoršit.“

„Ano,“ přitakám. „I když Paul mi později řekl, že odešla pokojně. Zemřela ve spánku.“

„Dostala mrtvici, že?“

„Tak mi to alespoň řekli,“ pokrčím rameny. Chci změnit téma.

„Váš švagr uvedl, že jste nemohla přijet na pohřeb.“

Hlas Shawové je chladný a nevzrušený. Zabodává se do mě a probouzí ve mně žal i provinilost.

„To je pravda.“

„Proč?“

Její slova jsou jako výstřely z pistole a já se musím ovládat, abych zůstala sedět, protože chci vyskočit a bránit se.

„Už jsem vám řekla, že bývám kvůli práci i celé týdny v zahraničí. Byla jsem v Sýrii.“

„A nemohla jste se vrátit?“

„Ne. Chtěla jsem, ale... bylo to složité.“

„Takže jste zmeškala pohřeb své matky. To pro vás muselo být těžké.“

„Ano. To bylo.“

Snažím se nemyslet na to odpoledne, na ty lidi, krev a na dítě, které na mě volalo, a místo toho si vybavím zpáteční cestu do Anglie. Když jsem tam seděla a čekala, až se letadlo odlepí od země, najednou jsem ucítila, jak se něco uvnitř mě zlomilo. Bylo to tak zřetelné, že jsem to doslova slyšela, snad odkudsi z hrudníku. Fyzicky to bolelo – asi jako když natáhnete gumičku a ona vám praskne v ruce. A uprostřed zármutku z matčiny smrti mě v hloubi duše hlodal pocit viny: vědomí, že utíkám před něčím, na čem jsem se svým způsobem sama podílela. Udělala jsem strašnou věc, kterou si do konce života neodpustím.

Ale Shawové se s tím nesvěřím, nic jí do toho není.

„Muselo pro vás být zvláštní vrátit se do Herne Bay po tak dlouhé době.“

Hlas Shawové mě prudce vrátí do přítomnosti.

„Ano.“

„Slyšela jsem, že bydlíte v domě, kde jste strávila dětství,“ pokračuje.

Přikývnu a instinktivně se začnu drbat na ruce. Na řezných ranách se mi začínají dělat strupy, které svědí. Zavřu oči a zatoužím po práscích proti bolesti a velké sklenici vína, ale vím, že nedostanu ani jedno. Shawová si všimne, že se škrábu, a při pohledu na šrámy táhnoucí se na mé paži se zamračí.

„To musí bolet,“ podotkne.

„Ani ne,“ odpovím a instinktivně překřížím ruce na prsou, jako by mě to před ní mohlo ochránit.

„Jak se vám to stalo?“

„Opravdu to nic není.“

Několik vteřin na mě hledí, než se znovu odhodlá pokračovat.

„A váš otec ještě žije?“

Tohle už taky určitě ví. „Ne,“ řeknu. „Díkybohu.“

„Proč díkybohu?“

„Protože to byl opilec a násilník,“ odvětim. „Nenáviděla jsem ho a on zase mě.“

„Proč jste ho nenáviděla?“

„Protože si dělal z mámy boxovací pytel.“

Odmlčím se. Znovu jsem toho řekla až moc.

„Podívejte, oceňuju vaši péči o moje duševní zdraví, ale co to má společného s věcí? Já dobře vím, jak to chodí, paní doktorko. Rozhovory s lidmi jsou mým denním chlebem. Jenže ten problém není ve mně, ale v ní.“

„Kate, já bych jen potřebovala, abyste ke mně byla upřímná,“ řekne a založí si ruce na prsou. „Tyto otázky nám pomohou získat co nejlepší představu o tom, proč jste skončila tady. Rozumíte?“

Neochotně přikývnu.

„Kdykoliv si můžeme udělat přestávku,“ dodá vlídně, jako by se obracela na vzdorovité děcko. „Stačí říct, a dáme si pauzu.“

„Není třeba,“ odseknu. „Jsem v pohodě. Můžeme pokračovat.“

„Dobře.“ Nervózně si poposedne.

Těší mě, že jsem ji vyvedla z rovnováhy. Alespoň chvíli můžu mít pocit, že mám situaci v rukou.

„Říkala jste, že váš otec byl násilník a nenáviděl vás. Proč vás nenáviděl?“

„Těžko říct,“ odvětim. „Možná jsem mu připomínala moji matku, kterou taky nesnášel. Podívejte, moji rodiče přišli o dítě, o mého malého bratříčka, a to se na nich podepsalo. Matka se vypořádávala se žalem tak, že mě rozmazlovala, kdežto otec byl čím dál naštvanější a zatrpklejší. Obviňoval matku z bratrovy smrti. Byl to alkoholik, a když byl opilý, kopal kolem sebe.“

„Proč vinil vaši matku ze smrti dítěte?“

„Nemám ponětí. Asi to byl jeho způsob, jak se s tou tragédií vyrovnat.“

„Jak váš bratr zemřel?“

„Byla to nehoda,“ odvětim příkře. Tuhle odpověď mám za ta léta dobře nacvičenou, protože se mě na to dobří lidé mnohokrát ptali. „Utopil se.“

„A vaše matka u toho byla?“

Zaslechnu křik. Z chodby? Těžko říct. Podívám se na Shawovou, ale ta nic neslyšela. S rozbušeným srdcem si snažím vzpomenout, co mi radili, když se mi to stalo minule. Dýchat. Musím se soustředit na svůj dech. Zavřu oči a pomalu vydechnu, jakkoli vím, že Shawová čeká na moji odpověď.

„Kate?“

Otevřu oči a zhluboka naberu do plic chladný vlhký vzduch.

„Promiňte,“ řeknu, když vydechnu. „Nechce se mi o tom mluvit. Je to už dávno a nijak to nesouvisí s tím, proč jsem tady.“

NUALA ELLWOOD

„Dobře,“ reaguje Shawová. „A co vaše sestra, Paulova žena Sally? Tu váš otec také bil?“

Zavrtím hlavou.

„Ne.“

„Jak to?“

„Jak to mám vědět?“

„Máte se sestrou blízký vztah?“

„Ne.“

„Proč ne?“

„Ježíši, já nevím. Má někdo blízký vztah se svojí sestrou? Co třeba vy? Vy ho máte?“

„Já jsem jedináček.“

„Tak to budete ráda.“

„Ptala jsem se na vaši sestru, Kate.“

„No dobře, dobře,“ vyhrknu a zavrtím hlavou. „Proč k sobě nemáme blízko? Co já vím? Asi to bude tím, že každá žijeme úplně jinak.“

Shawová pokýve hlavou a něco si zapíše. Jak ji tak pozoruju, vybavím si, jak na mě Sally při posledním setkání ječela, tvář zkrivenou zlostí. *Roky jsem tě neviděla, a ty si sem jen tak vpadneš a chceš mi říkat, co mám dělat? Už nejsme děti, Kate. Dneska už se rozhoduju sama za sebe.*

„V jakém směru?“ pokračuje Shawová. „V jakém směru žijete jinak?“

„V každém směru.“

Pomyslím na zprávu, která mi přistála v mailu, když jsem seděla skrčená v jednom syrském suterénu: *Máma zemřela. Říkala jsem si, že bys to měla vědět.*

Jediný rádek. To je všechno, co mi Sally věnovala. Jeden strohý rádek s oznámením, že moje matka, kterou jsem ne-
výslovně milovala, navždy odešla.

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

Mrcha.

„Prosím?“

Zvednu oči k Shawové. Musím pořád myslet na ten mail. Neřekla jsem to nahlas?

„Moje sestra není kdovíjak sympatická, paní doktorko,“ řeknu. „Moc dobře spolu nevycházíme. Můžeme to tak nechat?“

4

Pondělí 13. dubna 2015

Paul stojí na prahu s úsměvem od ucha k uchu. V ruce má nákupní tašku.

„Smažené ryby a hranolky,“ září. „Ty nejlepší v Herne Bay. Vsadím se, že se ti po nich stýskalo.“

Nestýskalo, ale když vedu Paula spojovací chodbou dovnitř, cítím podivně povznesenou náladu. Poprvé za celou věčnost jsem se probudila s jasnou hlavou. Hlasy mlčí. Zatím.

„Prodloužil jsem si pauzu na oběd a napadlo mě, že skočím do Tellivers. Určitě si ráda pochutnáš na něčem pořádném, když ses doteď trmácela – kde že jsi to byla?“

„V Aleppu,“ odpovím. „To je v Sýrii,“ dodám, když vidím jeho nechápavý výraz.

„To je fuk, ale vsadím se, že tam nemají tak dobré jídlo jako my tady,“ zahlaholí a položí tašku na stůl.

Sakra, vždyť se tam válčí, zakleju v duchu ve dveřích do kuchyně, odkud pozoruju, jak Paul prostírá stůl. Lidi tam bojují o přežití a jsou rádi za cokoliv k snědku. Nějaká pitomá smažená ryba byla asi to poslední, na co jsem v Aleppu myslela.

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

„Víš, Paule, já ani nemám moc hlad,“ povídám. „Před chvílí jsem snídala.“

„Ale no tak,“ poklepe na dřevěnou jídelní židli vedle sebe. „Pár soust tě nezabije. Měla bys trochu přibrat, jsi kost a kůže.“

Jen se snaží chovat přátelsky, řeknu si v duchu a neochotně si k němu přisednu.

„Tumáš.“ Nandá mi na talíř hromadu mastných hranolků. „Dobrou chuť.“

Vložím si do úst jeden hranolek a pomalu žvýkám. Chutná překvapivě dobře.

„Mluvil jsem s notářkou, která vyřizuje pozůstalost tvojí mámy. Ve středu v jednu hodinu se k ní máme dostavit do Canterbury podepsat papíry,“ oznamí Paul. „Nemělo by to trvat dlouho. Jo, a budeš s sebou potřebovat nějaký doklad totožnosti. Máš pas?“

Nevěřicně se na něj podívám.

„Myslíš, že bych mohla dělat svoji práci, kdybych neměla pas?“

„No jo, vlastně,“ zasměje se. „Jasně že ho musíš mít. Pro-miň, mám hlavu plnou pracovních věcí.“

Vykročí ke kuchyňské skřínce a vyndá z ní zaprášenou láhev sladového octa.

„Dáš si?“

Zavrtím hlavou a sleduju, jak si polévá hranolky hnědou tekutinou s pronikavým odérem.

„Sally pojedje taky?“ zeptám se.

„Ne,“ odloží vidličku. Tváří se zasmušile.

„Co se stalo?“

„Nic. Znáš Sally. Nějak jí není dobře.“

„Chceš říct, že zase pije?“

„Hm, párkrát už do toho zase spadla,“ přitaká, zvedne hranolky a roztržitě ho otáčí mezi prstem a palcem.

„Zkoušeli jste léčení?“

Zavrtí hlavou. „Nechce o tom ani slyšet. Myslí si, že žádný problém nemá. Byl bych moc rád, kdyby sis s ní promluvila. Třeba se ti podaří ji přivést k rozumu. Mě poslouchat nechce.“

„Ale no tak, Paule. Minule mi přece dala jasně najevo, že tady nejsem vítaná. V podstatě se mnou vyrazila dveře.“

„Já vím, ale to už je dávno, a ty víš, jak je citlivá na tu situaci kolem Hany. Myslela si, že ji z něčeho obviňuješ.“

„Snažila jsem se jí otevřít oči,“ řeknu a odstrčím od sebe talíř. „Je mi fuk, jestli se urazila, potřebovala slyšet pravdu. Kdyby byla strážlivá, Hana by pořád byla tady, to je jasné jako facka.“

„Já vím,“ přisvědčí Paul. „Alespoň že je Hana v pořádku. Mimochodem díky, že jsi nám ji pomohla najít. Opravdu nám spadl kámen ze srdce.“

„Je to moje neteř,“ odpovím. „Sama jsem se potřebovala přesvědčit, že jí nic nehrozí, což se o Sally bohužel říct nedá.“

„Podívej, já vím, že se na ni zlobíš. Ale Sallyin stav se opravdu zhoršuje. Nemohly byste na ty malicherné spory zapomenout a usmířit se?“

„Promiň, Paule, ale já si myslím, že s matkou, která to takhle vzdá, asi nebude něco v pořádku.“ Vezmu talíř a seškrábnu rybu i hranolky do koše. „Záleží jí na Haně vůbec?“

„Ale běž, Kate, teď jí křivdíš.“ Otre si rty papírovou utěrkou. „Samozřejmě že jí na Haně záleží. Z jejího odchodu byla úplně vyřízená. Začala víc pít a přišla o práci. Spadla až na

dno. Kdesi uvnitř určitě ví, že Hanu vyhnalo její chování – pití, hádky. Ví to a užívá se tím.“

Stojím u koše a najednou vidím sestřinu vyděšenou tvář tenkrát před lety v porodnici. Měla Hanu strašně mladá, už ve čtrnácti. Sama byla ještě dítě. Vzpomínám si, jak jsem seděla u lůžka a miminko spalo vedle v umělohmotné postýlce. Sally se na mě podívala a řekla: „Co si s tím mám počít, Kate?“

„Měly se opravdu moc rády,“ vytrhne mě z myšlenek Paulův hlas. „Měla jsi ji vidět o prvních Vánocích bez Hany. Byla úplně mimo. Ale tys to vidět nemohla, protože jsi tady nikdy nebyla.“

Zvedne talíř a odnese ho ke dřezu. „Je to tvoje sestra, Kate. Tenkrát tě potřebovala. A potřebuje tě i teď.“

„Já jsem se snažila,“ bráním se a sleduju, jak poletuje po kuchyni jako zmatený pták. „Jenže ona mě nechtěla poslouchat.“

„Ne, ty sis hrála na velkou novinářku, která vyšetřuje, pátrá a shání kontakty. Což bylo super, protože jsi nám pomohla najít Hanu. Ale Sally nepotřebovala, aby ji někdo peskoval. Potřebovala, aby ses chovala jako její sestra. Ona tě teď potřebuje, Kate.“

„Dobře, Paule, ale všechno popořádku.“ Vstanu a otevřu zadní dveře. Dům čpí zvětralým octem a potřebuju se nadýchat čerstvého vzduchu. „Nejdřív vyřídíme máminy záležitosti a pak... Nic ti neslibuju, ale budu o tom přemýšlet.“

„Díky, Kate. Kdyby se ti podařilo zakopat válečnou sekyru, pro Sally i pro mě by to moc znamenalo,“ řekne Paul a shrábne bundu z kuchyňského pultu. „Už budu muset zpátky do práce. Ale poslyš, tak mě napadá, žes ještě nebyla

NUALA ELLWOOD

u mámina hrobu. Jestli chceš, zítra během pauzy na oběd bych tě tam mohl hodit.“

Spojení „mámin hrob“ zní zvláště a mám sto chutí s Paulem zatřást a vysvětlit mu, že to spletl, že moje máma jen odešla na nákup a za pět minut se vrátí.

„Kate, děje se něco?“

V očích mám slzy, ale neotočím se. Nechci, aby viděl, že brečím.

„Ne, ne,“ ujistím ho a usilovně mrkám. Na opačném konci zahrady roste osamocená růže. Když se na ni upřeně zadívám, přestanu slzet.

„Ale k hrobu bych zašla ráda.“ Pořád upírám zrak na tu růžovou květinu. „Jestli to pro tebe nebude problém.“

„Ale vůbec ne,“ ujistí mě vlídně. „Tak já tě zítra vyzvednu. V půl jedné?“

„Super,“ odpovím a odvrátím se ode dveří. „A díky. Díky za všechno, co děláš. Opravdu si toho vážím.“

„To nestojí za řeč. Tak zítra.“

Slyším, jak se za ním zavírají dveře, a vydechnu úlevou. Konečně můžu být sama se svými myšlenkami.

Vykročím ven a rozhlédnu se po zahradě. Je v hrozném stavu, všude samý plevel a rozbité květináče. Matka byla vášnivá zahradnice. Vyrůstala na statku a myslím, že v hloubi duše pořád toužila po venkově. Zeleninové políčko, které neustále obdělávala, bylo jejím malým útočištěm, připomínkou dětství. Trávila na zahradě dlouhé hodiny a starala se o brambory, mrkev a fazole. O letních prázdninách jsem se k ní občas přidávala, společně jsme se proplétaly mezi záhony a chroupaly syrové fazolky. „Jednu do hrnce a jednu do bříška,“ říkala a oči jí při tom zářily úlevou, že od něj

má alespoň na pár hodin pokoj. Když byl v práci, mohla být sama sebou. Mohla se smát, zpívat si a být znovu mladá. Někdy vytáhla z knihovny básnické sbírky, sedly jsme si na verandu a společně si četly. Právě od matky jsem získala lásku k psanému slovu. Chtěla se stát učitelkou angličtiny, ale pak potkala otce, otěhotněla a musela se svého snu vzdát. „Kariéra tehdy nešla s dětmi dohromady,“ vysvětlila mi jednou. „Člověk mohl mít buď jedno, nebo druhé. Obojí ne.“

Pokleknu vedle místa, kde kdysi býval záhon s růžemi, a položím ruku na hrubou suchou hlínu. Matka zaplavila zahradu květinami: čajovými růžemi s květy velkými jako hlavy hadrových panenek, hrachory připomínajícími hejna křehkých motýlů poletujících kolem zohýbané vrby, lichořeřišnicemi s obřími listy ve tvaru zvířecích tlap vyrůstajícími ze staré cínové konvice nebo žíhanými pivoňkami. A po celé délce cestičky se táhly vysoké ostrožky, které propůjčovaly zahradě nádech eduardovského období, kdy dívky nosily bílé šaty a muži slaměné klobouky. V městské zástavbě Herne Bay nešlo o úplně obvyklé květiny, ale to byl nejspíš také důvod, proč je matka měla ráda. Odlišovalo ji to od sousedů.

Teď jsou však kytky ty tam a zůstal jen plevel a suchá hlína. Tenhle růžový záhon mě pronásleduje celý můj dospělý život. Vidím ho, když jdu po ulici v Soho nebo jsem zalezlá v nějakém vybombardovaném hotelu. Vidím ho, když zavřu oči a modlím se, abych usnula. Je to hořkosladký symbol mého dětství a jak tady klečím, dotknu se země a vzpomenu si, jak jsem na ní kdysi ležela a třásla se zimou.

Bylo mi třináct let a můj zločin spočíval v tom, že jsem si dovolila zasáhnout do jednoho z otcových výstupů. Máma upekla kuře a on přišel domů opilý a vyváděl, že je moc

suché. Jako obvykle jsem se postavila na matčinu obranu, zatímco Sally tam seděla jako pecka a se svým milovaným tátkem souhlasila. „Ano, tati, opravdu je trochu suché.“ Byla prostě nesnesitelná. Tenkrát večer se do matky opravdu pustil a já jsem měla rudo před očima. Vzpomínám si, jak jsem se k němu vrhla a vložila se jako štít mezi vyděšenou matku a jeho slepý vztek.

Vtom přestal a já jsem si chvíli myslela, že moje jednání zabralo a dostal rozum, jenže on mě vzápětí chytil za ruce a vyvedl z kuchyně. Pak mě švihl zezadu páskem přes nohy, otevřel zadní dveře a vystrčil mě do tmy. Byl konec listopadu, venku panovalo sychravé počasí, a i když jsem byla dobře oblečená, zima mi zalézala do kostí. U plotu ležel prázdný pytel na kompost. Roztrhla jsem ho a přehodila si ho přes ramena, abych měla alespoň nějakou ochranu. Ale pořád mi bylo takové chladno, že mi drkotaly zuby. Bouchala jsem na dveře a prosila ho, aby mě pustil dovnitř. Volala jsem matku a Sally, ale nikdo nepřišel. Snad celé hodiny jsem sledovala, jak v domě zhasíná jedno světlo za druhým, a nakonec jsem se schoulila do matčina záhonu růží. Bylo to totiž nejměkčí místo, jaké jsem tam našla.

Pak se stane podivná věc. Jak tak po těch dlouhých letech stojím na zahradě, najednou se mi vybaví jedna vzpomínka. Je tak živá, že mě div neporazí. Drobný stín v okně. Když jsem tenkrát v noci ležela roztřesená v květinovém záhonu, zvedla jsem hlavu a uviděla Sally stojící u okna svého pokojíčku. Mávala jsem rukama a volala na ni.

„Pojď dolů a pusť mě dovnitř,“ žadonila jsem. „Sally, prosím tě, otevři dveře.“ Na tu dálku a přes sklo mě nemohla slyšet, ale určitě poznala, že potřebuju její pomoc.

Dál se na mě dívala a měla přitom prázdny výraz.

„Prosím tě, Sally.“

Ona však jen zavrtěla hlavou, odstoupila od okna a zatahla závěsy. O několik minut později jsem uslyšela, jak otec odemyká dveře. Dosáhl svého, a tak mě milostivě pustil zpátky do domu. Zabalila jsem se snad do všeho oblečení, které jsem měla, přesto mi trvalo celé hodiny, než jsem se trochu zahřála. Vidím Sallyinu tvář druhý den u snídaně: zírala na mě, jako bych snad byla duch. Jako by nemohla uvěřit, že jsem to přežila.

Když vykročím zpět do domu pro odpadkové pytle a hrábě, bezděčně se zachvěju. Jak může vzpomínka tolik let kdesi dřímat a pak člověka zničehonic přepadnout? Ale na tohle nesmím myslet. Teď ne. Vždyť je to jen vzpomínka, střípek minulosti, který sem vůbec nepatří.

Místo toho se snažím soustředit na to, co je potřeba udělat. O zahradničení toho moc nevím, ale plít a hrabat umím, a to mi postačí, abych zabila pár hodin a dala zahradu jakž takž do kupy. Ze skříňky pod dřezem vezmu pytle na odpadky, v komoře najdu staré dřevěné hrábě a vyrazím zpátky na zahradu. Venku je teplo a hned mám o něco lepší náladu.

Být na čerstvém vzduchu je příjemné. Práce je sice úmorná, ale zároveň tak nějak očištná. Čím víc trsů spleteného plevelu hodím do černého pytle, tím si připadám lehčí. Po pár hodinách vypadá zahrada úplně jinak a mně samotné je taky líp, i když jsem v tom horku úplně splavená.

Když do popelnice u zdi uložím poslední pytel se zeleným odpadem, uslyším dětský smích. Je to hřejivý zvuk, který se mi cestou zpátky rozlévá tělem. Zní to jako... Jdu za tím zvukem, a když dorazím k záhonu růží, uvidím ho tam ležet na

břiše. Čte si svůj oblíbený komiks, který už musí znát nazpaměť. A směje se těm hloupým vtipům, až se za břicho popadá. Měl tak krásný smích.

Zvednu hlavu a vidím, že v sousední zahradě sedí nějaká žena. Je mladá, může jí být něco přes třicet, a vlasy jí zakrývá modrý šátek. Když přijdu blíž, musím se pousmát, má na něm totiž červené růže. Moje matka měla šátek s velice podobným vzorem – když šla do kostela, zakrývala si jím rama. Jako děti jsme mu říkaly „růžičkový šátek“.

„Dobrý den,“ zavolám a nahlédnu přes plot.

Žena se na okamžik zatváří zaskočeně a položí sklenici s pitím do trávy vedle sebe.

„Já jsem Kate,“ prohodím zvesela. „Budu tady pár dní bydlet.“

„Vy jste dcera paní Rafterové?“ zeptá se a vstane z křesílka.

„Přesně tak,“ odpovím, zatímco ke mně vykročí.

„Já jsem Fida,“ představí se mladá žena přes plot. „Vaše matka o vás hodně mluvila.“

„To ráda slyším. Moc mi chybí.“

„Mně taky,“ říká ta mladá žena a podívá se za mě směrem k zahradě mé matky. „Byla hodná. Vždycky mi dávala... jak se to jen říká? Buchty? Kulaté s marmeládou...“

Dívám se na sousedku, která nemůže najít vhodný výraz, a ucítím vůni koblíh. Matka byla vyhlášená kuchařka a velice často pekla. Vždycky, když mě otec zbil, udělala koblíhy, takže je dodneška nemůžu jíst, protože mají pachut' mého trápení a matčiny provinilosti.

„Koblíhy,“ napovím jí. „Marmeládové koblížky.“

„Ano,“ vypískne žena a celá se rozzáří. „Marmeládové

koblížky, to je ono. Byly moc dobré. Nechávala mi je za dveřmi v krabičce jako... jako Santa Claus.“

„A vaše dítě má rádo koblížky?“ zeptám se a natáhnu krk, abych se podívala, jestli tam pořád je.

Mladé ženě zamrzne úsměv na rtech a já se leknu, jestli jsem neřekla něco špatně.

„Já jen, že jsem před chvílí slyšela nějaké dítě. Smálo se. Bylo to roztomilé.“

„Já žádné dítě nemám,“ odvětlí žena a v jejích očích vidím dobře známou paniku. „Asi jste slyšela děti zvenčí. Někdy si zkracují cestu ze školy a chodí pěšinou kolem louky.“

„Asi. Nebo se mi to jen zdálo.“ Zasměju se ve snaze odlehčit náladu.

Mladá žena se taky zasměje, ale v očích má smutek.

„Takže vy žijete sama?“ nezapřu v sobě novinářku.

„Někdy,“ přisvědčí. „Víte, můj manžel bývá často pryč.“ Zvedne ruce k obloze.

„Pracuje v zahraničí?“ nadhodím.

„Ano. V zahraničí.“

„To musí být těžké,“ řeknu. „Být pořád sama.“

„Ani ne. Já jsem takhle spokojená,“ tvrdí, i když to tak nezní.

„Odkud jste, jestli se můžu zeptat?“

„Z Iráku,“ odpoví a trochu se uvolní. „Z Fallúdzi.“

„Opravdu? Tam to dobře znám. Byla jsem tam v roce 2004.“

Přikývne a zadívá se kamsi do dálky. Tenhle pohled plný smutku a nejistoty jsem viděla mnohokrát předtím ve tvářích lidí, kteří museli nedobrovolně odejít ze své vlasti.

„2004,“ zašeptá. „Takže jste tam byla během bojů?“

NUALA ELLWOOD

„Ano,“ přitakám.

„Já jsem uprchla hned po tom,“ založí ruce na prsou. „Bratranec se rozhodl odejít a rodiče řekli, abych jela s ním. Že to pro mě bude nejlepší...“

Zlomí se jí hlas a na šaty jí ukápnou velká slza. Chvatně si ji otře.

„Promiňte,“ omlouvá se.

„To nic,“ uklidním ji. „Já vám rozumím. Pro mě byla Fallúdža jen práce, ale pro vás to byl domov. Máte to těžké.“

„Irák už není můj domov,“ hlesne. „Tohle je můj domov.“

Usměje se, ale její oči jsou stále smutné. Chtěla bych se jí zeptat na tolik věcí, ale vím, že teď na to není správná chvíle.

„Irák bude vždycky váš domov,“ ujistím ji. „Patří k vám. Stejně jako tohle místo ke mně, i když jsem Herne Bay opustila už před mnoha lety.“

Pokýve hlavou. „Občas se mi o Fallúdže zdá. Vidím ji tak, jako když jsem byla malá, a probouzím se s touhou vrátit se zpátky, ale vím, že teď je tam všechno jinak.“

Chci jí říct, že jsem o jejím městě nedávno napsala článek, vtom se však ozve hlasitá rána.

„Co to bylo?“

Podívám se na ženu. Její úsměv je ten tam a třesou se jí ruce.

„Už musím jít,“ vyhrkne.

„Je všechno v pořádku? Můžu vám s něčím pomoci?“

„Ne, prosím vás, nic se nestalo,“ přesvědčuje mě rozechvělým hlasem. „Už musím jít.“

Upraví si šátek tak, že jí skoro zakrývá tvář, a pak chvatným krokem, který přechází v běh, vyrazí k domu. Chvilí stojím a dívám se na prázdné místo, jež po ní zbylo, a uva-

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

žuju, co ji mohlo přimět k takové reakci. Když se pak otočím a chci se vrátit zpátky, spatřím svoji matku: sedí v ošuntělém křesle a v klidu si čte, když vtom uslyší, jak se v zámku otáčí otcův klíč, a tvář se jí zkříví děsem. Pomyslím na tu mladou ženu odvedle, na strach v jejích očích, a po zádech mi přeběhne mráz.

5

Policejní stanice Herne Bay 13 hodin po zadržení

„Jak dlouho užíváte prášky na spaní, Kate?“

Stojím u malého čtvercového okna a přejíždím ukazovákem po skle. Za zády slyším její dech. Vadí jí, že jsem vstala ze židle a unikla jejímu upřenému pohledu.

„Výhled nic moc, co?“ podotknu při pohledu na kus parkoviště, který je odsud vidět. „Všude kolem jen šedivý beton. Nemáte z toho depresi?“

„Kate, mohla byste mi odpovědět na otázku?“

Hlas Shawové zůstává pevný, ale cítím, že se mnou ztrácí trpělivost.

„Promiňte,“ otočím se k ní čelem. „Můžete mi to zopakovat?“

„Ptala jsem se, jak dlouho berete prášky na spaní.“

„Patnáct let,“ odpovím. Jsem tak unavená, že nemám sílu lhát.

Shawová nepatrně rozšíří oči. Jako novinářce mi takové věci neuniknou.

„To je dlouhá doba.“

„Poslyšte, paní doktorko,“ pronesu pomalu, jako bych se

obracela k malému dítěti. „Už jste někdy zkoušela usnout při minometném útoku?“

Zavrtí hlavou a zapíše si něco do bloku. Když si představím, jak si úhledným písmem zaznamenává *prášky na spaní a minometné útoky, musím se v duchu usmát. Jakou asi stanoví diagnózu?*

„Nejde jen o bombardování,“ pokračuju, „ale taky o časový posun a novinové uzávěrky. Někdy jedu osmačtyřicet hodin beze spánku, a když se pak snažím usnout, nemůžu vypnout mozek. Všichni bereme prášky na spaní, paní doktorko. Patří to k naší práci stejně jako neprůstřelná vesta a dobrý překladatel. Je to normální.“

„A co jiné léky?“

Odloží pero a zadívá se na mě. Otočím se zpátky k oknu a sleduju, jak se tlustý policista snaží nacpat do služebního auta.

„Žádné další léky neberu.“

Shawová si odkašle.

„Takže vám nikdy nikdo nepředepsal nic proti halucinacím? Například nějaká antipsychotika?“

Otočím se a vidím, že má v ruce jakýsi papír s hlavičkou.

„Co to je?“ zeptám se s pocitem hrůzy, který se mi vkrádá až do morku kostí.

„Antipsychotika?“ zvedne ke mně oči. „To jsou látky, které se používají k léčbě řady onemocnění. Především schizofrenie, ale také bipolární poruchy osobnosti, deprese...“

„Ne, já vím co to je,“ řeknu a vrátím se na své místo. „Mluvím o tom papíru, co máte v ruce. Kde jste ho vzala?“

Shawová zasune dokument zpět do modrých desek a založí ruce na prsou.

„Kate, zeptám se znovu,“ pronese pevným hlasem. „Užíváte kromě prášků na spaní ještě nějaké jiné léky?“

Podívám se na ni. Snažím se jí něco vyčíst z tváře. Nechce stejně jako já, aby to všechno už skončilo? Aby mohla jet domů za manželem a dětmi, uvařit si čaj, dát si nohy na stůl a dívat se na telku? Ovšemže ano. Rozhodnu se kápnout božskou. Udělám cokoliv, jen abych se odsud dostala.

„Před pár měsíci mi doktor něco předepsal,“ přiznám. „I když vy už to nejspíš víte.“

„Správně,“ řekne Shawová. „A užíváte to ještě?“

„Ano,“ zalžu.

„Pomáhá vám to?“

Bezděčně se otřesu. Vzpomenu si, jak jsem upadla na chodník, ucítila v ústech pachutí krve a hroznou bolest hlavy. Vidím, jak mi uštvaný doktor na úrazové ambulanci podává krabičku s prášky, jako by to byly bonbony, a vybavím si zvláštní pocit beztíže, když jsem ležela v posteli a čekala, až zaberou. Vedlejší účinky těch léků však byly horší než všechny halucinace a noční můry dohromady. Nedokázala jsem jasně uvažovat a nevytvořila jsem jednoduchou větu, natož abych mohla napsat zprávu nebo vést rozhovor. Během několika týdnů ze mě byla troska. Chtěla jsem jen spát, jíst a na nic nemyslet. Nakonec jsem ty prášky spláchla do záchodu. Hlasy se druhý den vrátily, ale po týdnech prázdnoty jsem je vnímala jako vítané zpestření.

„No jo, pomáhá,“ sdělím Shawové.

„A co halucinace? Zmírnily se, když jste začala užívat léky?“

„Ano,“ odpovím. „Úplně vymizely. Ale já jsem ty prášky brala hlavně kvůli úzkostem.“

Stařena zrovna v tuhle chvíli zakřičí, jako by se mi chtěla vysmívat, a já nadskočím úlekem. Místností se rozhostí ticho. Všimla si toho Shawová? Zírá na mě prázdnýma očima a formuluje další otázku.

„Řekla byste, že k vašim úzkostem přispěla i vaše práce a věci, které jste při ní viděla?“

„Samozřejmě,“ odvětim. „Nejsem robot. Kdybych neměla srdce a věci kolem se mě nedotýkaly, vůbec bych svoji práci nemohla dělat.“ *Ukaž, že máš taky city, že jsi člověk...*

Shawová pokýve hlavou. Dívám se na ni a snažím se nějak rozklíčovat její výraz, ale ona nedává nic najevo.

„Takže,“ znovu se zadívá do poznámek, „kolikrát jste v posledních letech navštívila Sýrii?“

„Ježíši, to nevím přesně,“ vyhrknu. „Osmkrát nebo devětkrát.“

„Osmkrát nebo devětkrát,“ zopakuje po mně Shawová. „A při svých pobytech jste se dostávala i do velice vypjatých situací, je to tak?“

„Ano,“ připustím. „Stejně jako všichni další reportéři, pracovníci humanitárních organizací a místní obyvatelé. Moje zkušenosti nejsou nijak výjimečné.“

„To ne, ale přesto jsou dost extrémní. Když člověk s takovou pravidelností navštěvuje konfliktní oblasti, musí se to podepsat na jeho duševním zdraví. Mě by tedy určitě ovlivnilo, kdybych tam musela pracovat.“

„Možná jsem otrlejší než vy,“ odseknu. Její tón mi začíná lézt na nervy.

„A ty vaše pracovní cesty,“ pokračuje Shawová, jako bych vůbec nic neřekla, „jak dlouho asi tak v průměru trvají?“

„To je různé. Záleží, co mám za úkol.“

„Tak například vaše poslední cesta do Aleppa. Jak dlouho jste tam byla?“

„Tři týdny.“

„A po tu dobu jste bydlela u místních?“

Přikývnu.

„Tři týdny na jednom místě,“ konstatuje Shawová. „V extrémních podmínkách. To je dost dlouho na to, abyste si k lidem, u kterých jste žila, vybudovala silné pouto. Souhlasíte?“

Už vím, kam tohle všechno směřuje, a z duše se mi to přičí. Zavrtím hlavou, ona však pokračuje.

„Ve své poslední reportáži jste psala o malém chlapci,“ říká Shawová. „To, co se mu v Aleppu stalo, vás hluboce zasáhlo. Je to tak, Kate?“

Krve by se ve mně nedořezal. K čemu je tohle dobré? Proč se prostě nemůžeme vrátit k těm mým šrámům na rukou? Ty by se mi vysvětlovaly líp. Podívám se na dveře a vidím za nimi stín policisty. Nemám na vybranou. Jsem v pasti.

„Kate, mohla byste mi o něm říct něco bližšího? Jmenoval se Nidal, vidíte?“

Předkloní se v křesle a já zachytím vůni jejího parfému: je sladká a levná jako všechno v tomhle městě. Uvízne mi v krku, takže nemůžu pořádně dýchat.

„Promiňte,“ omluvím se a vstanu. „Už je toho na mě trochu moc. Třeští mi hlava a chtěla bych jet domů.“

„Kate, jak už jsem vám řekla na začátku: byla jste zadržena na základě paragrafu 136 zákona o duševním zdraví. Máme oprávnění vás zadržovat až dvaasedmdesát hodin, dokud náležitě neposoudíme váš zdravotní stav.“

„Nemůžete mě tady držet tři dny.“ Snažím se ovládnout svůj hlas, přesto už skoro ječím.

CO ZBYLO Z MOJÍ SESTRY

Začnu přecházet po malé místnosti. Shawová zůstane s bohorovným klidem sedět. Je tak chladná, že bych jí nejradši dala pár facek, aby se probrala. Najednou se zachvěju, protože totéž říkával můj otec, když s pěstmi nad hlavou útočil na matku. Zhluboka se nadechnu a posadím se. Když se budu vztekat, ničemu tím nepomůžu. Musím zachovat klid.

„Kate, chtěla byste si udělat přestávku, nebo můžeme pokračovat?“

„Budu pokračovat,“ odpovím. „Ale k Sýrii vám nemám co říct. Absolutně.“

6

Pondělí 13. dubna 2015

V půl desáté padnu do postele, mátožná z prášků a dvouhodinového televizního dokumentu o Margaret Thatcherové. Hlas Železné lady je tou poslední věcí, kterou slyším, když se schoulím s koleny přitaženými k hrudníku a bradou zabořenou hluboko pod dekou jako nějaká starodávná zka-menělina.

„Kde je nesvár, tam ať přinášíme jednotu. Kde je omyl, ať přinášíme pravdu. Kde je pochybnost, ať přinášíme víru. Kde je zoufalství, ať přinášíme naději.“

Postel čpí rokem 1979. Rokem, kdy se narodila Sally. Rokem, kdy jsem dostala „postel pro velké holky“. Do jejího dřeva, matrace i čela potaženého modrým sametem je zažrané moje nešťastné dětství. Když zavřu oči a jdu za tím pachem, najednou se propadnu do králičí nory. Znovu jsou mi čtyři roky a sedím na gauči vedle matky držící čerstvě narozené miminko, zatímco otec si přisouvá křeslo blíž k televizi a zesiluje zvuk, aby slyšel každé slovo nové britské premiérky. Začnu mluvit, ale on mě umlčí. „Buď zticha a neotravuj. Chci slyšet, co říká.“ Sally se rozpláče hlady a její křik přehluší hlas Thatcherové. Matka vyskočí, aby ji utišila, ale už je pozdě:

otec nezachytil část projevu a někdo za to zaplatí. „Ty líná mrcho,“ zařve a vystartuje na matku se zaťatými pěstmi. „Vá-liš se na gauči, místo aby ses starala o děcko. Ty nejsi schopná starat se o děti.“

Slyším matčin křik, a tak zalezu hlouběji do nory a zakryju si uši. Kolem se náhle oteplí a ucítím povědomou vůni. Vůni smrti. Jsem zpátky v Aleppu. Víím, co je přede mnou: opuštěná ulice, krev a sutiny, nekonečné hromady sutin, kterými se k němu musím prokopat. A učinit pokání.

„Ty nejsi schopná starat se o děti.“

Otcův hlas, ostrý a pisklavý, prosakuje vzduchovou kapsou, která spojuje minulost se současností – pokřivenou současností, nekonečnou řadou okamžiků, které musím noc co noc prožívat. Snažím se na něj zakřičet a vmést mu, kolik utrpení a bolesti nám po sobě zanechal, ale nemá to cenu. Můj nepřítel se na mě dívá prázdnýma očima. Mrtví se nemůžou bránit.

Jeho hlas slábne a já se ocitám v nejtemnějším místě tunelu. Jsem zpátky v tom krámku: právě byla odpálena první střela, ale pořád je čas. Když si pospíším, můžu to k němu stihnout, ale kolem mě se pořád něco mění. Dnes večer je ulice plná vody, a jak se do ní ponořím, tělem se mi rozlije pocit úlevy. Jsem dobrá plavkyně a voda smývá prach i krev. To zvládnou, dostanu se k němu včas. Když se mi to nakonec podaří, ucítím, že má teplou kůži, a v srdci mi vzplane jiskřička naděje... *Kde je zoufalství, ať přinášíme naději...* Ale když ho obejmu, ozve se strašlivý výkřik, který jako by vycházel z mého nitra.

Pustím ho a cítím, jak stoupám vstříc bledému měsíci, jehož záře mi svítí do očí. V pokoji panuje mrtvolné ticho,

NUALA ELLWOOD

jako by ho od okolního světa oddělovala tenká membrána. Čas se zastavil. Zdá se, že i venku všechno ztichlo, a tak zadržím dech a čekám, až blána praskne.

Nic. Otočím se a začnu počítat. Počítání prý pomáhá odražet ataky úzkosti.

„Jedna, dvě, tři, čtyři...“

Znovu zazní výkřik, ostrý a srdceryvný, a já se na posteli posadím. Třesou se mi ruce. Zní to, jako by mi u ucha zařvalo raněné zvíře bojující o život.

„Kdo je tam?“ zavolám.

Vstanu z postele a vykročím k oknu. Na obzoru vychází slunce, které zahaluje prázdnou zahradu růžovým závojem. Podívám se do sousedních zahrad. Nic. Když už se chystám zatáhnout závěs, zahlédnu jakýsi stín. Vychází z kůlny na zahradě, která patří Fidě. Pomalu získává tvar a já v křehkém ranním světle vidím, co to je.

Muž. Je celý v černém a tvář mu zakrývá čepice s kšiletem. Přitáhnu se blíž k oknu a sleduju, jak kráčí po ztemnělé pěšině. Musím varovat Fidu.

Vtom ji spatřím.

Stojí v županu u zadních dveří. Ten muž jí něco podá a pak oba společně zamíří do domu. Než však Fida zavře dveře, zarazí se a vzhledne k mému oknu. Instinktivně uskočím stranou. Viděla mě? Možná, ale je mi to jedno. Neudělala jsem nic špatného.

Vážení čtenáři,

právě jste si přečetli přesně deset tisíc slov, jež jsme vám na základě svolení autora mohli nabídnout jako bezplatnou ukázkou. Pokud chcete číst dál, stačí maličko: koupit si tuto knihu u vašeho oblíbeného prodejce elektronických knih. Přejeme příjemný čtenářský zážitek!